

Тетяна Григорівна Дерка,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ, Україна
ORCID iD 0000-0001-8636-0792

СУЧАСНИЙ СТАН НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті охарактеризовано сучасний стан неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання. Визначено структуру системи неперервної фізкультурної (професійної) освіти та її компонентів. Акцентовано увагу на спеціальностях та галузі знань, за якими здійснюється професійна підготовка фахівців фізичного виховання відповідно до чинного Закону «Про вищу освіту». З метою вивчення сучасного стану неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання було проведено анкетування студентів спеціальності «Фізичне виховання» вищих навчальних закладів України. Встановлено причини, що спонукали студентів обрати професію за спеціальністю «Фізичне виховання». Досліджено ставлення студентів спеціальності «Фізичне виховання» до професійного розвитку. Визначено розуміння студентами понять «самоосвіта», «самовиховання», «саморозвиток». Досліджено ставлення та мотивацію студентів фізичного виховання до процесу самоосвіти, самовиховання та саморозвитку, досягнення професійних вершин.

Ключові слова: неперервна освіта, професійна підготовка, професійні вершини, саморозвиток, фахівець, фізичне виховання.

Спрямованість України на зміцнення незалежності, демократизацію, соціально-економічні перетворення і входження у європейський простір потребує розвитку неперервної професійної освіти як невід'ємної ланки освіти на гуманістичних засадах, підвищення якості підготовки фахівців, їх конкурентоздатності та мобільності. Вища освіта у сфері фізичної культури України адаптувалася до сучасних вимог, урахувавши специфіку процесів, що відбувалися у спортивному русі, й визначила напрями багатоступеневої підготовки кадрів.

Проблема неперервної професійної підготовки перебуває в центрі уваги сучасної педагогічної науки, про що свідчать дослідження таких вчених, як С. У. Гончаренко, Я. А. Кульбашина, І. Т. Лещенко, Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоева. Не менш актуальним нині є питання професійної підготовки фахівців галузі фізичного виховання та спорту, яку досліджували Г. М. Арзютов, Л. О. Демінська, Р. В. Клопов, А. П. Конох, Л. П. Сущенко, О. В. Тимошенко, Б. М. Шиян.

Сучасний етап неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання в Україні розпочався з проголошення незалежності у 1991 р. та триває до сьогодні. Як зазначає Л. П. Сущенко, структура системи неперервної фізкультурної (професійної) освіти представлена чотирма компонентами: базовою, початковою спеціальною, спеціальною (професійною) та післядипломною фізкультурною освітою [7]. За даними дослідника, до структури базової фізкультурної освіти й початкової спеціальної, які набуваються на допрофесійному етапі підготовки фахівців фізичного виховання та спорту, віднесено училища олімпійського резерву, ліцейські класи в загальноосвітніх школах-

ліцеях, спортивні класи в загальноосвітній школі, спортивні школи, факультети фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

В Україні до підписання Закону «Про вищу освіту» (2014) підготовка фахівців галузі 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» здійснювалася за освітньо-кваліфікаційними рівнями (ОКР) «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». У межах галузі знань виокремлювалося два напрями підготовки «Фізичне виховання» та «Здоров'я людини». Кваліфікація вчителя фізичної культури здобувалася за напрямом підготовки «Фізичне виховання» за навчання на ОКР «молодший спеціаліст» – 5.01020101; «бакалавр» – 6.010201. Кваліфікація викладача фізичного виховання надається за навчання на ОКР «магістр» – 8.01020101 та відповідні додаткові спеціалізації. Відповідно до європейських стандартів підготовки фахівців фізичного виховання більшість вищих навчальних закладів України вже не здійснюють професійну підготовку на освітньо-кваліфікаційному рівні «спеціаліст» [2].

Таким чином, урахувавши необхідність якісної професійної підготовки фахівців фізичного виховання до роботи у дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладах, вищих навчальних закладах, збройних силах України, забезпечення готовності фахівців до викладання не менше, ніж двох шкільних предметів та проведення позааудиторної роботи в навчальних закладах, навчання фахівців фізичного виховання здійснюється за суміжними напрямами, спеціальностями та спеціалізаціями.

У результаті введення в дію Закону України «Про вищу освіту» [4] професійна підготовка фахівців фізичного виховання здійснюється за відповідними

спеціальностями та галузями знань, які наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем) «бакалавр» та «магістр»

Перелік галузей знань та спеціальностей до 2015 року		Перелік галузей знань та спеціальностей з 2015 року			
Шифр та найменування галузі знань	Код та найменування напрямку підготовки (спеціальності)	Шифр галузі	Галузь знань	Код спеціальності	Найменування спеціальності, спеціалізації
0102 Фізичне виховання спорт і здоров'я людини	6.010201 фізичне виховання*	01	Освіта	017	Фізична культура і спорт
	8.01020101 фізичне виховання*				
	6.010201 здоров'я людини	22	Охорона здоров'я	227	Фізична реабілітація

Відтак, вища освіта нині повинна забезпечувати фундаментальну, наукову, професійну та практичну підготовку, здобуття громадянами освітньо-кваліфікаційних рівнів відповідно до їх покликань, інтересів і здібностей, удосконалення наукової та професійної підготовки, перепідготовки та підвищення їхньої кваліфікації [3, 6]. Оскільки, враховуючи соціально-економічні перетворення в країні та входження у європейський освітній простір, сучасний стан неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання вивчений недостатньо, це обумовило мету дослідження.

Завдання дослідження:

1. Вивчити стан дослідженості проблеми неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання у практичній діяльності вищих навчальних закладів.

2. Дослідити сучасний стан неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання в Україні.

З метою вивчення сучасного стану підготовки фахівців фізичного виховання нами було проведено анкетування студентів спеціальності «Фізичне виховання» ОКР молодший спеціаліст, бакалавр, магістр шести вищих навчальних закладів України державної форми власності. В опитуванні, що здійснювалося за спеціально розробленими анкетами, брали участь 1165 осіб (студенти вищих навчальних закладів денної форми навчання) [1].

Анкетування дало змогу встановити причини, що спонукали студентів обрати професію за спеціальністю «фізичне виховання», та їх ставлення до професійного розвитку; їх розуміння понять «самоосвіта», «самовиховання», «саморозвиток», ставлення та мотивація до процесу самоосвіти, самовиховання та саморозвитку, досягнення професійних вершин («акме»).

Аналіз проведеного анкетування щодо причин, які спонукали студентів спеціальності «Фізичне виховання» обрати професію вчителя фізичної культури, показав, що головним є бажання студентів виглядати спортивно та бути фізично активними; наступною причиною студенти назвали бажання бути схожими на відомого спортсмена-кумира.

Наступною групою чинників, що спонукали обрати професію вчителя фізичної культури, є те, що студенти відчували в собі здібності до педагогічної діяльності та мали успіхи в школі з фізичної культури та спортивні досягнення. Також варто зазначити, що студенти вважають професію вчителя фізичної культури престижною. Опитування з'ясувало, що не дуже значущим фактором, який вплинув на вибір професії, був приклад шкільного вчителя фізичної культури. Свідомо за покликанням обрана професія, на нашу думку, сприятиме успішному навчанню, мотивації досягнення професійної майстерності. Оскільки серед респондентів були особи різної статі, віку, спортивної кваліфікації та рівня успішності, то і серед їх відповідей щодо зазначених питань не було повної однотайності ($W = 0,21$).

Аналіз проведеного анкетування щодо ставлення респондентів до обраної професії показав, що 17,6% опитаних студентів ставляться до своєї професії «як до раз і назавжди визначеного, фатального»; 82,4% опитаних вважають, що професію протягом життя можна змінити, отримати суміжну спеціальність, додаткову спеціалізацію (рис. 1).

Результати анкетування свідчать, що 85,2% опитаних мають бажання та планують з часом отримати такі суміжні професії, як фітнес-тренер, аніматор, інструктор з оздоровчої фізичної культури; 14,8%, не виявили бажання вчитися та здобувати освіту й додаткову спеціалізацію до триманої за дипломом кваліфікації.

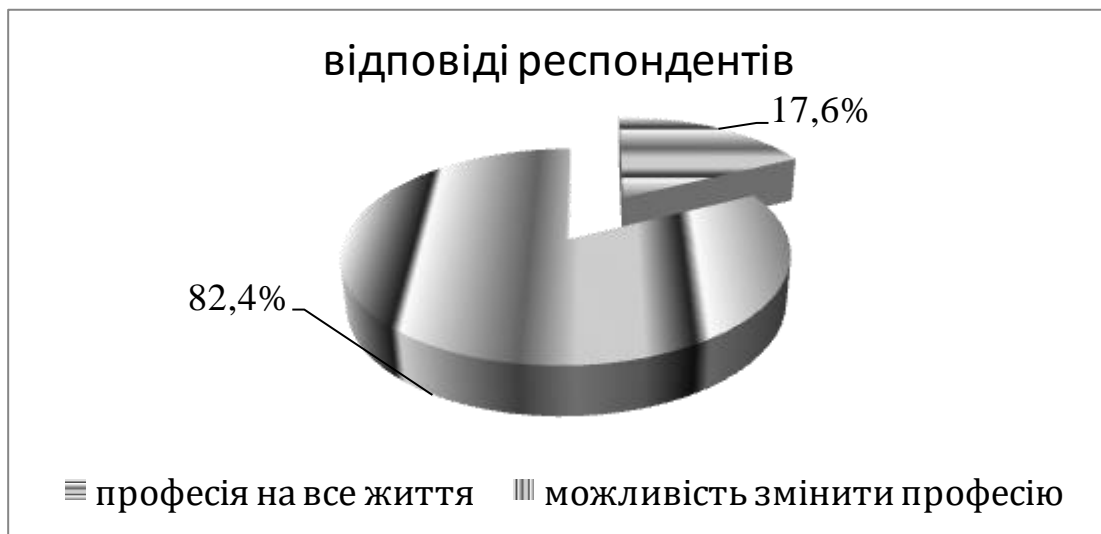

Рис. 1. Розподіл (%) ставлення опитаних студентів до обраної професії

Таким чином, можемо зробити висновок, що більшість студентів, які навчаються за спеціальністю «Фізичне виховання», виявляють інтерес до постійного вдосконалення своїх знань, навичок, набуття нового досвіду, компетенцій та кваліфікацій для особистих, соціальних, професійних потреб, тобто навчатися впродовж життя.

За даними анкетування встановлено, що 56,8% респондентів розуміють сутність та можуть дати визначення понять «самоосвіта», «самовиховання», «саморозвиток». 43,2% опитаних студентів вищих навчальних закладів спеціальності фізичного виховання не можуть сформулювати та охарактеризувати їх зміст.

Відтак, аналіз проведеного анкетування свідчить, що із загальної кількості респондентів 60,5% мають серйозні прагнення до самоосвіти, самовиховання, саморозвитку своїх особистісних якостей та здібностей; 33,4% опитаних не можуть однозначно висловитися, чи хочуть вони займатися самоосвітою та саморозвитком; 6,1% не мають бажання розвиватися та самовдосконалюватися, займатися саморозвитком.

Справжня освіта – це самоосвіта, яка починається тоді, коли студент навчається самостійно поза стінами навчального закладу. Вміння вчитися, яке буде сформоване під час навчання в загальноосвітній школі, вищому навчальному закладі, забезпечить процес постійного навчання протягом життя через інформальну освіту: власну активність індивідів в оточуючому культурно-освітньому середовищі, спілкування, читання, відвідування установ культури, засоби масової інформації. При цьому, як зазначено Комюніке в Льовені і Лувен-ля Ньов (2009), людина перетворює освітні потенціали суспільства в дієві чинники свого розвитку [5].

Було цікаво дізнатися, що спонукає опитаних студентів спеціальності «Фізичне виховання» до самоосвіти, самовиховання, саморозвитку. У процесі дослідження було з'ясовано, що 32,1% респондентів хочуть займатися самоосвітою задля кар'єрного зростання; 37,4% опитаних студентів планують займатися саморозвитком та самоосвітою з метою пізнання нового, сучасного, цікавого в професійній сфері; 29,3% респондентів – заради досягнення життєвої мети, особистісного та професійного розвитку; 1,2% респондентів засвідчили, що вони займаються самоосвітою, самовихованням та саморозвитком не задля позитивних оцінок.

Результати опитування представлено нами на рисунку 2.

«Самоосвіта» є більш широким поняттям, ніж «самостійна робота», оскільки під нею розуміють такий вид самостійної роботи, мету якої визначає сам студент, без керівництва викладача. Хоча задля набуття вміння вчитися потрібно займатися самостійною роботою за організації та під керівництвом викладача, поєднуючи з самоосвітньою діяльністю й самостійним вивченням навчального матеріалу за власним бажанням.

Таким чином, аналіз проведеного анкетування показав, що на самостійну роботу та підготовку до занять щоденно 46,9% респондентів витрачають тільки одну годину на добу; 33,6% респондентів – дві години; 11,8% студентів самостійно працюють протягом трьох годин щодня; 3,8% щоденно готуються до занять та працюють самостійно по чотири години; 3,9% опитаних витрачають на самостійну роботу більше чотирьох годин кожного дня (рис. 3).

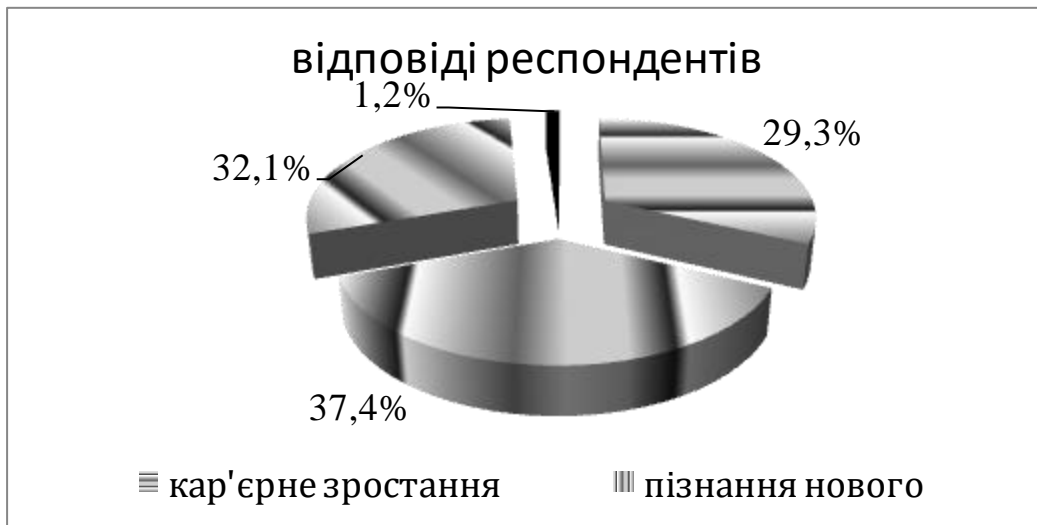

Рис. 2. Розподіл (%) причин, які спонукають опитаних студентів спеціальності «Фізичне виховання» до самоосвіти, самовиховання, саморозвитку

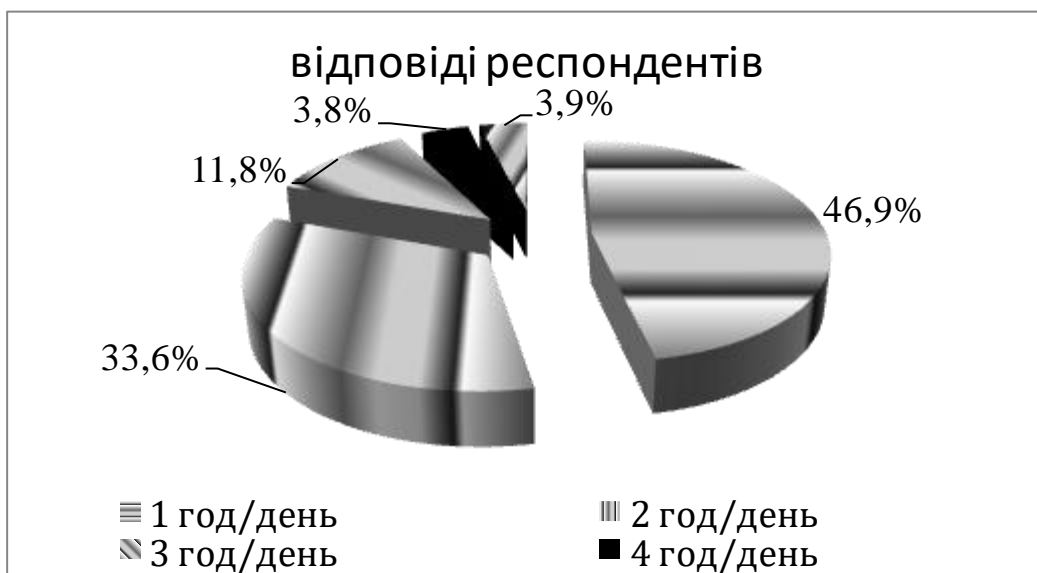

Рис. 3. Розподіл часу (год/день), який витрачають опитані студенти спеціальності «Фізичне виховання» на самостійну роботу.

Отже, ми дійшли висновку, що більшість студентів недостатньо часу працюють самостійно, не приділяють уваги самоосвіті та саморозвитку, хоча майже всі мають бажання займатися самовихованням, самоосвітою задля досягнення життєвої мети, пізнання нового, кар'єрного зростання. Таким чином, можна припустити, що студенти не вміють самостійно вчитися (з різних на те причин), правильно планувати, організувати свій робочий та вільний час. Якщо вміння вчитися не сформовано під час навчання в школі, викладачі вищого навчального закладу повинні організувати навчання таким чином, щоб зацікавити, мотивувати студента до самостійної роботи, спонукати до саморозвитку, самовиховання.

Важливою складовою становлення, саморозвитку сучасного професіонала, досягнення ним поставленої професійної та особистісної мети є науково-дослідна робота в процесі професійної підготовки фахівців фізичного виховання.

Аналіз проведеного анкетування щодо виявлення ставлення студентів спеціальності «фізичне виховання» до свого професійного зростання через відвідування студентських науково-практичних конференцій, фітнес-конвенцій, тренінгів професійного та особистісного зростання показав, що 32,7% опитаних студентів відвідують зазначені наукові заходи, цікавляться новими сучасними методиками навчання, тренування, оздоровлення,

виявляючи бажання до досягнення професійної майстерності; 64,9% респондентів не відвідують науково-практичні, методичні конференції зі спеціальності.

Таким чином, тільки третина студентів спеціальності «Фізичне виховання» мотивовані до професійного становлення, навчання на науково-дослідній основі, цікавляться результатами сучасних досліджень у галузі фізичного виховання. Більшість (2/3 студентів) не прагнуть та не зацікавлені брати участь у наукових заходах, можливо, не мають відповідного досвіду й не розуміють важливості набуття професійного досвіду шляхом науково-дослідної роботи. Таких студентів, на нашу думку, потрібно спонукати до професійного розвитку та самореалізації через підсилення мотивації, самомотивації.

Важливою складовою організації навчання на науково-дослідній основі, залучення студентів до участі у дослідженнях за проблематикою галузі фізичного виховання є вивчення відповідної фахової літератури: наукової, науково-методичної, навчально-методичної, навчальної тощо, оскільки самостійна робота з літературою, на нашу думку, викликає інтерес до науково-дослідної роботи та навчання і, відповідно, сприяє виробленню мотивів і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; сприяє формуванню всебічно розвинутої особистості, спроможної вирішувати майбутні професійні та життєві проблеми.

Результати анкетного опитування студентів щодо придбання ними наукової, навчальної, навчально-методичної літератури показали, що 43,4% респондентів купують фахову літературу, цікавляться новинками в професійній галузі; 56,6% студентів взагалі не купують літературу зі своєї спеціальності, не мають бажання вивчати додаткову інформацію як з навчальних дисциплін, так і наукової проблематики з фаху.

Результати анкетування свідчать, що із загальної кількості респондентів, які купують фахову літературу, відсоткові значення розподілилися таким чином: 5,6% респондентів купують фахову літературу регулярно, слідкують за новинками на професійному ринку, цікавляться сучасними методиками фізичного виховання; відповідно 94,4%, на жаль, купують літературу зі спеціальності періодично, коли трапляється нагода, спеціально не слідкують за фаховими виданнями.

Відтак, потрібно з перших курсів навчання долучати студентів до науково-дослідної роботи. Адже належно організована науково-дослідна робота студентів у навчальному процесі сприяє поглибленому засвоєнню навчальних дисциплін, виявленню індивідуальності, формуванню власної

думки; формує науковий світогляд студентів, сприяє оволодінню методологією і методами наукового дослідження; розвиває творче мислення та індивідуальні здібності у розв'язанні практичних завдань; прищеплює навички самостійної науково-дослідної діяльності; розвиває ініціативу, здатність застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі; залучає найздібніших студентів до розв'язання наукових проблем, що має, на нашу думку, суттєве значення для науки і практики в галузі фізичного виховання.

Таким чином, організація навчальної та науково-дослідної роботи студентів є важливим чинником становлення ефективної професійної підготовки майбутнього фахівця у вищому навчальному закладі, дає змогу реалізовувати особистісно зорієнтоване навчання, розширює обсяг знань, умінь та навичок студентів, сприяє формуванню активності, ініціативи, розвиває творче мислення, спонукає до самостійних пошуків. Загалом, дає можливість у майбутньому якомога більше реалізувати себе у професійній діяльності, досягти професійних вершин.

Аналіз проведеного анкетування щодо бажання працювати після закінчення вищого навчального закладу за обраною спеціальністю та реалізувати себе у професійній діяльності й досягти професійних вершин показав, що 24,3% опитаних планують у майбутньому працювати за спеціальністю, бажають реалізувати себе у професійній діяльності та хочуть досягти професійних вершин; 12,6% респондентів не виявили бажання працювати за фахом та професійно реалізуватися в житті; 61,3%, більша частина студентів, ще не визначилася щодо майбутнього професійного розвитку, не впевнені, чи будуть працювати за обраним фахом.

Таким чином, з метою формування акмеологічної компетентності фахівця як гармонійної особистості з високим рівнем розвитку духовних, інтелектуальних та фізичних здібностей, існує необхідність розроблення концепції акмеологічно спрямованої неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання, збагачення змісту навчальних дисциплін акмеологічною складовою, залучення студентів до самостійної роботи, проведення наукових досліджень в процесі навчання у вищому навчальному закладі.

Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні досвіду професійної підготовки фахівців фізичного виховання за кордоном з метою аналізу й переосмислення положень вітчизняної системи професійної освіти; вивчення особливостей формування компонентів акмеологічної компетентності фахівців фізичного виховання в процесі неперервної професійної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дерка Т. Г. Неперервна професійна підготовка фахівців фізичного виховання: акмеологічні засади [монографія] / Т. Г. Дерка; за ред. С. О. Сисоевої. – Київ : Видавництво ВП «Едельвейс», 2016. – 528 с.

2. Діба Т. Г. Вступ до спеціальності: фізичне виховання. Модуль 2 : навч. посіб. / Т. Г. Діба, Т. В. Нестерова, О. М. Колумбет. – К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2011. – 108 с.

3. Діба Т. Г. Сучасні аспекти формування змісту неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання / Т. Г. Діба // Педагогічний процес: теорія і практика, 2015. – №5-6 – С. 16-21.

4. Закон України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.

REFERENCES

1. Dereka, T. H. (2016). *Neperervna profesiina pidhotovka fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia: akmeolohichni zasady: monigrafia* [Physical education specialists' continuous professional training: acmeological principles: monograph]. Kyiv : Vydavnytstvo VP «Edelweis» [in Ukrainian].

2. Dyba, T. H. (2011). *Vstup do specialnosti: fizyчне vykhovannia* [Introduction to profession: physical education]. Kyiv. un-t im. B. Hrinchenka [in Ukrainian].

3. Dyba, T. H. (2015). Suchasni aspekty formuvannia zmistu neperervnoi profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia [The modern aspects of content formation of lifelong physical education specialists' continuous training]. *Pedahohichni protses: teoriia i praktyka – Educational process: theory and practice*, 5-6, 16-21. Kyiv [in Ukrainian].

4. *Zakon Ukrainy «Pro vyshhu osvitu»* [The Law of Ukraine "About Higher Education"]. (2014). Retrieved

5. Комюніке в Льовені і Лувеніля Ньюв (2009). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lpehea.in.ua/rozvitok-ierpvo/1na-shlyahu-do-ievropeyskogo-prostoru-vishchoyi-osviti-2020>.

6. Освітологія: хрестоматія: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Укладачі Огнев'юк В. О., Сисоева С. О. – К.: ВП «Едельвейс», 2013. – 744 с.

7. Сущенко Л. П. Професійна підготовка фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект) : [монографія] / Людмила Петрівна Сущенко. – Запоріжжя : Запорізький держ. ун-т, 2003. – 442 с.

from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>. Kyjiv [in Ukrainian].

5. *Komiunike v Lioveni i Luvenilia Niov* [Leuven/Louvain-la-Neuve Communiqué]. (2009). Retrieved from: <http://lpehea.in.ua/rozvitok-ierpvo/1na-shlyahu-do-ievropeyskogo-prostoru-vishchoyi-osviti-2020> [in Ukrainian].

6. Ohneviuk, V. O., Sysoieva, S. O. (Ed.). (2013). *Osvitolohiia: khrestomatiia: navch. posibnyk dlia studentiv vyshhykh navchalnykh zakladiv* [The science of education: readers: book for university students]. Kyiv [in Ukrainian].

7. Sushhenko, L. P. (2003). *Profesiina pidhotovka fakhivtsiv fizychnoho vykhovannia ta sportu (teoretyko-metodologichnyi aspekt)* [The professional training of physical education and sports specialists (theoretical and methodological aspect)]. Zaporizhzhia : Zaporizkyi derzh. un-t [in Ukrainian].

Татьяна Григорьевна Дерка,

кандидат наук по физическому воспитанию и спорту, доцент,
заведующая кафедрой физического воспитания и педагогики спорта,
Киевский университет имени Бориса Гринченка,
ул. Бульварно-Кудрявская, 18/2, г. Киев, Украина

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НЕПРЕРЫВНОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

В статье охарактеризовано современное состояние непрерывной профессиональной подготовки специалистов физического воспитания. Определена структура системы непрерывного физкультурного (профессионального) образования и ее компонентов. В структуру базового физкультурного образования входят: училища олимпийского резерва, классы в общеобразовательных школах-лицеях, спортивные классы в общеобразовательной школе, спортивные школы, факультеты физического воспитания при высших учебных заведениях. Специалисты физического воспитания в результате профессиональной подготовки в высших учебных заведениях имеют право работать в дошкольных, общеобразовательных, внешкольных, профессионально-технических учебных заведениях, высших учебных заведениях, вооруженных силах Украины. Акцентировано внимание на специальностях и отрасли знаний, по которым осуществляется профессиональная подготовка специалистов физического воспитания в соответствии с действующим Законом «О высшем образовании». С целью изучения современного состояния непрерывной профессиональной подготовки специалистов физического воспитания было проведено анкетирование студентов специальности

«Физическое воспитание» высших учебных заведений Украины. Установлено, что главной причиной, побудившей студентов выбрать профессию учителя физической культуры, является желание выглядеть спортивно, быть физически активными и желание быть похожими на известного спортсмена-кумира. Исследовано отношение студентов специальности «Физическое воспитание» к профессиональному развитию. Подавляющее большинство опрошенных считают, что профессию в течение жизни можно сменить, получить смежную специальность или дополнительную специализацию. Изучено понимание студентами понятий «самообразование», «самовоспитание», «саморазвитие». Исследовано отношение и мотивация студентов физического воспитания в процессе самообразования, самовоспитания и саморазвития, достижения профессиональных вершин. Самообразованием студенты хотят заниматься, в первую очередь, с целью познания нового, современного, интересного в профессиональной сфере; следующий фактор – карьерный рост, а также с целью достижения жизненной цели, личностного и профессионального развития. Определено, что большинство студентов недостаточно времени работают самостоятельно и не уделяют внимания самообразованию и саморазвитию. Установлено, что они посещают научно-практические, методические конференции со специальности, но только треть опрошенных интересуются новыми современными методиками обучения, тренировками, оздоровлением. Студенты редко покупают профессиональную литературу и специально не следят за профессиональными изданиями. Анализ современного состояния профессиональной подготовки специалистов физического воспитания позволяет сделать вывод, что подавляющее большинство опрошенных студентов не хотят работать по специальности, не заинтересованы в профессиональном саморазвитии, самосовершенствовании.

Ключевые слова: непрерывное образование, профессиональная подготовка, профессиональные вершины, саморазвитие, специалист, физическое воспитание.

Tetiana Dereka,
(PhD) Candidate of Sciences in Physical Education and Sports, associate professor,
Head of the Department of Physical Education and Pedagogy of Sports,
Borys Grinchenko Kyiv University,
18/2 Bulvarno-Kudriavska Str., Kyiv, Ukraine

CURRENT STATE OF PHYSICAL EDUCATION SPECIALISTS' CONTINUOUS PROFESSIONAL TRAINING

The article describes the current state of physical education specialists' continuous professional training. The structure of continuous professional training in the area of physical education and its components have been determined. The structure of basic physical education involves Olympic reserve colleges, specialised classes in school-lyceums, specialised classes at comprehensive schools, sports schools, and faculties of physical education at universities. Students majoring in physical education and sports after graduating from higher educational institutions have a right to work at preschool educational institutions, comprehensive schools, vocational schools, universities and the armed forces of Ukraine. In order to study the current state of physical education specialists' continuous professional training the survey involving students majoring in physical education and sports has been conducted. It has been found that the main reason for choosing the profession of a physical education teacher is the desire to look sporty, be physically active and resemble a famous athlete. The majority of the respondents believe that their profession can be changed throughout life, so they can get a related specialty or additional specialisation. Besides, the respondents' attitude towards self-education and self-development has been studied. It has been revealed that self-education is interesting for those students who want to learn the new, modern and interesting things in the professional field; the next factor is career growth and life goals achievement, together with personal and professional development. It has been determined that most of students do not spend enough time for independent work, self-education and self-development. The analysis of the current state of physical education specialists' professional training allows to conclude that the vast majority of them do not want to be occupied in the field of physical education, they are not interested in professional self-development and self-improvement.

Keywords: continuous education, professional training, professional tops, self-development, specialist, physical education.

Подано до редакції 03.10.2016

Рецензент: д. пед. н., проф. С. О. Караман